

IZ TEOZOFSKOGA SVIJEŤA

6 i 7 svezak
Godina I
Juli-august 1938

Pojedini broj
Din 3.-

čtvrť g. Din 9
pol.god. Din 18
godišnje Din 36

PribliŹuje se Kongres. Takovo doba razvija prilike osobitoga znaćenja. Miss Jean Glen Walker upozoruje na njih u svojim predavanjima što se nalaze u ovoj dvosvjesci. Time ostavljamo mogućnost svima članovima da za kongresno razdoblje urede sve što do njih stoji u svrhu uspjeha ovog Zbora, kojemu su pokretaćima Mejstori Mudrosti.

S A D R Ź A J

PISMO ČLANOVIMA = A LETTER TO THE MEMBERS

F.K.

MEDJUNARODNI RED OKRUGLOGA STOLA = INTERN. ORDER OF THE ROUND TABLE

GERTRUDE KERN.

PREDAVANJA S. MISS JEAN GLEN WALKER = LECTURES

BY MISS JEAN GLEN WALKER.

KONGRES FEDERACIJE TEOZOFSKIH DRUŠTAVA U ZAGREBU 1938.

TREĆI SVEZAK OD APRILA O.G. DONIO JE VIJESTI O KONGRESU I NAPOSE POJEDINE TAČKE PROGRAMA. ČLANOVE I PRIJATELJE UPOZORUJEMO NA POJEDINOSTI ŠTO SU NAM STIGLE U ZADNJE DOBA.

25 AUGUSTA OD 10-15 SATI BIĆE REGISTRACIJA.

26 AUGUSTA DR. ARUNDALE : OD ČOVJEKA DO NADČOVJEKA I. DIO, ZATIM DISKUSIJA O TEOZOFSKOM RADU - VODI MRS. A. GARNER: I. DIO - ŠTO ŹELI JAVNOST.

OD 20-21.30 "TEMELJNO NAUČANJE TEOZOFIJE" - SIMPOZIJ.
27 AUGUSTA DR. ARUNDALE : OD ČOVJEKA DO NADČOVJEKA II. DIO, ZATIM DISKUSIJA O TEOZOFSKOM RADU - VODI MRS. A. GARDNER: II. DIO - ŠTO ČLANOVI TREBAJU.

28 AUGUSTA 11.30 PITANJA I ODGOVORI: DR. ARUNDALE.

20.30-21.30 JAVNO PREDAVANJE SHRIMATI RUKMINI DEVI:
"DUŠA INDIJE"

30 AUGUSTA OD 10.30-12.30 TEOZOFSKI RED SLUŹENJA:

PREDSJEDAVAMR. D. J. WILLIAMS, GOVORI : DR. G. ARUNDALE.

ODATLE SE VIDI KAKO JE POTREBNO DA SVAKI POJEDINI PROUČI SVE POJEDINOSTI PROGRAMA. I DA SPREMI SVE ŠTO ŹELI DA KOD POJEDINIH ZGODA DODJE DO IZRAŹAJA, NAPOSE ZA RASPRAVLJANJE O TOM "ŠTO ČLANOVI TREBAJU!"

.....
ČLANOVI KOJI SU UPLATILI KONGRESNI IZNOS OD 120 DIN. MOGU PODIGNUTI ILI ZATRAŹITI SVOJ KONGRESNI KUPON, KOJIM ĆE SE ISKAZATI KOD REGISTRACIJE. BUDUĆI DA IMA JOŠ DOSTA ONIH ČLANOVA KOJI SU UPLATILI SAMO MALI DIO KONGRESNE TAKSE, OĀEKUJEMO OD NJIH ŠTO JE NAJSKORIJE MOGUĆE DA DOVRSE IZNOS KONGRESNOG UPLAĆIVANJA, JER JE VEĆ VRIJEME ODMJERENO, A NAREDNI MJESEC VEĆ JE MJESEC KONGRESA. ZATIM IMA I TAKOVIH KOJI SU ODLUČILI DA SE NADJU NA KONGRESU, TE SU SE I PRIJAVILI, NJIH POIMENCE MOLIMO DA U NAJKRAĆEM ROKU PODMIRE SVU KONGRESNU TAKSU TJ. DIN. 120. KONAĆNO JE PREOSTALO JOŠ ČLANOVA KOJI BILO S KOJIH RAZLOGA NISU UNESeni U LISTU KONGRESISTA. NJIMA SE OBAĆAMO BRATSKIM SAVJETOM DA SVAKAKO NASTOJE NAĆI PUT DA DODJU NA KONGRES, JER JE TO PRILIKA KOJA SE SAMO OVAJ PUT PRUŹA, A MOZDA ĆE SE VRIJEDNOST NJENA MOĆI PROCIJENITI I VIŠE NEGO JE KONGRESNA TAKSA OD 120 DIN, ŠTO BI ĆIM PRIJE ODAŠLALI ILI UPLATILI NA ADRESU S. M. GRADIŠNIK.

Generalni Sekretar, brat P.M. Cochius preminuo je 2 jula o.g.

Draga braćo i sestre !

Treba da razumijemo da je duh bratstva prva i zadnja riječ Teozofije. Mi svi smo jedan život, jedna ljubav. Siromašni i bogati, slabi i jaki, svi smo mi jedno čovječanstvo; mi zajedno padamo i zajedno se dižemo. Nemojte misliti da ćete sebi osigurati sretan i miran život, ako se povučete u udobnost Vašega doma i zatvorite vrata bijednim i nevoljnima. Tako dugo dok samo jedno biće u obliku čovječjem živi u bijedi i stradanju, tako dugo nema mira na zemlji. Moramo nastojati, da ublažimo stradanje čovječanstva i da zaštitimo slabe i bijedne, onda se možemo nadati da ćemo biti ubrojani među saradnike prirode i uvršteni u veliku vojasku spasitelja svijeta i da će nas Bog i Veliki Učitelj upotrijebiti kao svoje oruđe za izvršenje onoga što je u fizičkom svijetu naša prava dužnost i zadaća, koliko za duhovno napredovanje, toliko za fizičko postojanje.

Pristapom u Teozofsko Društvo priznali ste osim etičkih principa Teozofije i njegove materijalne potrebe, i od toga časa postali ste stupom Teozofskim u svijetu, ali ne kao nevidljiva duhovna jedinica, nego u svakom pogledu, prema kojem se susrećete sa pojavama života. Istina je da je život u fizičkom najviše utješnjen, ali zato bi svaki čovjek morao nastojati da se najvišim mogućnostima drži svojih obaveza i dužnosti koje je sebi preduzeo, i ne bježi od njih, jer takovom članu koji se uklanja dužnostima neće se otvoriti vrata svjetova viših razina, već jedino postojanim radom u onom području na kojem se on upravo nalazi.

Ni jedan pokret pa ni Teozofski ne crpi glavnu svoju snagu iz onoga što članovi doprinose kao svoj udio /članarinu/ određenoj organizaciji, već od onoga što nekoji članovi, ne obazirući se na pisana pravila, unose u rad sebe same, svoje podobnosti, snage i sredstva, dakle ne samo ono što trebaju i moraju već i sve ono što mogu !

Zato nemojte i Vi biti jedan od onih koji ne izvršuju svoje čnaske dužnosti. Morate imati na umu, da Društvo trpi od takovog nehanja i nepodmirivanja onih obaveza koje ste sebi uzeli u dužnost, kada ste potpisali pristupnicu /Teozofskoga Društva u Jugoslaviji/. Morali bi ste misliti i nato da Teozofsko Društvo u Jugoslaviji ima i svoje obaveze prema međunarodnim organizacijama, jer je udruženo u Evropskoj Federaciji T.D. i plaća u tu svrhu godišnje u zajedničku blagajnicu 5% obzirom na svakog člana; jednako tako podmiruje 10% središnjici u Adyaru. Tu ne dolazi u obzir, da li je Društvo prikupilo svu članarinu svojih članova ili nije. Društvo mora da plaća svake godine prema tome određeni iznos, da ne računamo osim toga list, pisma i poštarinu. Pa tako nemojte i Vi biti jedan od onih koji nose nepravdu i na teret su Društvu. Najbolje je da postanete aktivni i još aktivniji član, i da osigurate napredak i opstanak Društva. Živi se od davanja, a ne od uskraćivanja!

Nastojte da Teozofija postane Vašim putem i Vašim ciljem. Pokret njezin neka bude Vaš najvažniji rad. Zato pomognite Društvo osobitom aktivnošću i moralno i materijalno, onoliko koliko ste se obavezali. Ne, zaboravite da ste uopće nešto dužni, nego nastojte da postanete jedno s tim radom i davanjem, i u tom ćete vidjeti jedino život i napredak Teozofije.

F. K.

Kao blagi melem, na to dolazi nam osjećaj koji nam se javlja od pomisli na sve one ^{što} su sa svim razumijevanjem svojim uvijek sami dolazili i ostavljali redovno dio, svoj doprinos, pa i svoj dar, da je upravo iznenadilo mnogoga, kad je upravo u tom, što je oznakom ove naše fizičke razine, svima zasvjedočio svoju svijest i poštovanje Društvu i time Onima koji su njegovim Osnivačima i Čuvarima.

Velika je pomoć kad u času kad treba da Društvo ispuni svoju obavezu - eto mu na vrata one sestre što je sama vodila računa o tom i pohrlila da svojom, možda i teškom uštednom, olkšava stanje Društva. A tako se osjeća pomoć i od onog brata što iz podaljeg mjesta sam pošalje najveću svotu što ju je mogao, neočekivano kao i redovno.

Neka je i ovdje izražena hvala svima što na taj način pomažu - i poštarinu i list i stroj za njegovo otplaćivanje, pače i izdržavanje naših prostorija, koje su nanovo uređene i obojene susretljivošću gospođe i gospodina P. Freund-a, vlasnika kuće, Mesnička ulica 7.

Radujem se što nalazim u ovom krugu mnogo ljubavi, i zbiljske ljepote. Zadržiput sam govorila o ljudskom materijalu u pojedinim krugovima, taj materijal mora biti osobiti, da može poslužiti. Mi se mnogo ne razlikujemo jedan od drugoga, i kada smo ovako zajedno predavanje je nešto naše zajedničko. Ne radi se o množini rada, kojeg radimo, ni koliko smo uradili, već da damo obilježje, da može se vidjeti naš motiv rada. Trebamo se osvrnuti na oblik kongresnog rada. Taj oblik biti će nešto takova, da će moći izraziti profinjenost. U čemu se sastoji ta profinjenost? Ta profinjenost je potrebna da se odrazi na nama, kao na unutarnji tako i na vanjski način, napr. i u načinu odjevanja. Čistoća, urednost sama po sebi izražava profinjenu oblik. U žena je naročito izražen osjećaj i potreba ljepote, i one uvijek u tom pravcu i uspješno djeluju. Društvo, koje pazi na standard profinjenosti, uzdignuti će se i u svijetu. Napr. Profinjenost duše očituje se kako prilazimo jedan drugome, kako izrazujemo bratstvo, ljubaznost, učtivost. Na svaki način neka nas uvijek pokreće naše najdublje, najprofinjenije u nama, u čemu se i sastoji naša profinjenost. Svojstvo strpljivosti, tolerancije osobito trebamo razvijati. Krist, Buddha, najveći učitelji strpljivosti, najvećeg razumjevanja, daju nam primjer da takvi budemo u saobraćaju prema bližnjemu, i na taj način nećemo ga pozlijediti.

Profinjenost u duhovnom! Profinjene misli razvijaju i profinjenu duhovnost. Najljepšu profinjenost u mislima širi ideal, vizija, koja obuhvata svu krajnost. Svaka misao neka kreće nekoj visini. Kad se previše govori o svakidašnjim stvarima, to promjeni i miga, a misao treba da se vine, da uhvati veće uzvišenije misli, da razgovori postanu obični, nego viši. Stim u vezi bi vam rado pripomenula priču o Princu M. Rakoczy i o izvjesnim radnicima. Piteli su ga zašto neki radnici nisu ništa postigli, premda su marljivo radili? Da! odgovor je glasio ovako: "Vrlo je dobar radnik i njegov rad je krasan, ali njegov rad nije dovoljno velik!" "Nije zato važno, da se radi, nego je važno kako se vrši rad, kako se širi pogled, kako rad profinjuje, kako ga rad rad čini ljupkijim, to je važno!"

Što se više približujemo kongresu, tim je teže, jer moramo imati nešto čemu se možemo utjeći. "ON" je došao da razvije samilost, s tom samilosti moći ćemo izvršiti svaki rad. Pomoću rada razvijamo samilost, da se dokine patnja u svijetu, i mi ćemo moći dokinuti patnju u našem svijetu, ako vrlo dobro i velikodušno radimo. Nemojmo se poistovjetiti s onim radom naše prirode i našeg oblika. Mi smo na zemlji provodnice za ono svijetlo. Ovako čvrsto stojeći na zemlji nasmijemo se poistovjetiti samo sa zemaljskim, a ne opet samo sa vazdušnim. Polove trebamo zamjeniti, one niže zemaljske sa širim pogledom, vizijom u egoički, božanski život, i onda moći će, da se prolije ono najveće u ovo zemaljsko, i nećemo biti ispaćeni, nećemo klonuti. Razgovarajte o tome da možete ugledati svrhu. Svakako da smo umorni, može se i nas pozlijediti, to je čovječje. Ali trebamo se usmjeriti u egoički život, onda možemo svladati ljudske slabosti, dobro se prilagoditi, i lako se odvrati. Ako naiđete na nekoga sa manje strpljivosti, poboljšajte to u njemu, priredite to u mislima, u saobraćaju, i pomognite mu na taj način, a nemojte samo kritizirati. Mislite na Krista, Buddhu, na snosljivost, i tako uklonite ovu vrstu neugodnog osjećaja.

U vezi sa dolaskom Dr Arundale -om, leži izvjesni posao, kojeg će on izvršiti za daleku budućnost. Rukmini neće govoriti io Indiji, nego o kulturi i duhu Indije, da ugodni rad za onu daleku budućnost. Ovdje treba da se sjedini vještina, podobnost, točnost zapada sa preudrošću istoka.

Slaveni su odabrani za budućnost. Njihova ljubav, polot, pothvat, to će se sve razviti do savršenstva u budućnosti. Dr. Arundale i njegova gđa Rukmini rade za tu daleku budućnost, za to promošćivanje istoka i zapada, a to se ima ovdje premostiti i sjediniti.

Za taj kongres u Zagrebu rade mnogi krugovi po cijelom svijetu, kao i vi u Jugoslaviji, svi zajedno sjedinjeni, kao jedinstveni skup budućnosti, da odrazi cijelim svijetom i svim zemljama. Tako ćemo pokrenuti velik pogled veličanstvene vizije našega rada u

"N J E G O V O I M E!"

Time svaki pojedinac, svaki skup biti će u ovom sjedinjenom obliku -ohiti- pomoću koga i čega će se "NJIHOVA VOLJA" prelići svijetom!

Pradavanje: Miss Jean Gleen Walker,
održano 21-VI-1938 u Teozofskom
društvu-Mesnička ul.7

Z A Č L A N O V E .

Večeras govori Miss Jean Gleen-Walker, koja nam već u prvim riječima daje znati, da to nije danas ni predavanje, ni pričanje, nego će nam reći za ono nešto, što je najvažnije-ono nešto unutrašnje-koje se jednako tako prodaje, a to je, TEZOFSKI.- Napose ~~ka~~ pripominje to za današnji dan, jer je pred 4 godine baš toga dana primio mjesto pretsjednika naš Dr. Arundale. Inače vrlo vruću i ~~m~~ sparnu večer u dvorani za malo sredjuje i rashlađuje, utišava uskladjivanje, divna sonata Beethovenova/Cantabile/, a izvedena po prof. Mari Pirnat.- Iza toga s. Miss J. G. W. gočinje:

Prijatelj! Srećna sam što Vas mogu ovdje naći-i one koje poznajem i one koje ne poznajem. Budući držim, da Vas ina više od stotinu, a ovdje Vas je znatno manje-ništa zato, tek Vas molim, da to sve što ćete čuti, isporučite onim ostalima.

Obilazim svijetom, da se mogu naći među članovima i da se pridružim svima članovima, gdje se nalazim.- Zašto smo se sastali danas ni ovdje, a u svijetu ina još mnogo viših, većih, učenijih?- To nije zato što smo bolji od drugih, nego zato, jer je nama određen posao taj, da drugima pomazemo.- Mi smo zacijelo bili već zajedno i radili smo zajedno-možda pred 100-1.000 ljeva-pa opet ćemo biti zajedno da radimo, da nastavimo taj zajednički rad.- Sve što se radi, ina svoju vrednost, i ovo što mi radimo izvjesna je vrednota.- I ovo i ono-za kongres, sve to je od velike vrednote. Zato je zapravo ovdje kaj naš posebni rad, koji se sastoji u tome, da u svijet unesemo BRATSTVO.- Ja sam već govorila o BRATSTVU, i prikazala više vrsti BRATSTVA, i danas ne bi govorila nego samo to, je li mi svi BRATSTVO provodjamo u svijetu, ili je to samo u našim mislima i riječima?- Danas ću neke moje misli prikazati, kako ja mislim o BRATSTVU, i kako ga primjenjujem u Životu.-

Ovo naše društvo tako je razgranjeno, tako sve uključuje da je uistini njegov cilj izražen u onoj 1. točki. Ne traži se da netko bude vegetarac, ili da prihvati reinkarnaciju, ali ono jest da se shvati BRATSTVO, i da se primjeni u Život. Ne mislim ja kime, da Vas predobijen za vegetarizam, to m, budite vegetarci ili ne, ali to si samá morate promisliti, a opet ne odgovarati ne kažem, ne budite vegetarci.. Ima dakle BRATSTVO i Ona Starija Braća. Oni, koji su već razvili svoj napredak, a koje mi zovemo Svetima, Arhatima, koji su već krenuli dalje, da nam budu Velika Braća, moramo prije odgovoriti na pitanje, da li mi vjerujemo u njihovo postojanje?- I ako to vjerujemo, da postoje Starija Braća, onda znamo, da su oni osnovali Teozofsko Društvo. Teozofija je postojala od uvijek, od pradavnih vremena, a Teozofsko Društvo je zato osnovano, da bude Nuklejon/jezgrom/u svijetu-za pomoć čovječanstvu.- Mi ga zovemo gdje-god "našim društvom", ali to je "Njihovo Društvo".-Naše znanje vrlo je neznatno, zato pokušajmo, da se tako predamo, da postanemo provodnicom većeg znanja, da se prelije Njihovo Znanje, -i Mudrost i to mi onda nosimo u svijet dalje. Zato smo i pozvani u to Društvo.- Ima mnogo različitih zvanja i pojedinaca, koji imaju znanja i rade po svojoj volji, ali ovaj rad u našem Društvu je rad prema Njihovoj volji, a mi moramo upoznati to Njihovo Znanje po Njihovoj Volji, i tako ga pružati u svijetu dalje.- U svijetu jedni kreću smjerom Svijetla, a u isti mah kreću se sile tame. Sve to ukrštavanje valja da se ukloni. Kad znamo da je tako u svijetu, onda ćemo se pitati, ~~akk~~ kako ćemo ni raditi, kojim smjerom- svjetla - ili ?- Ima dakle razlika u tim smjerovima; kad polazimo smjer svjetla, onda je to onaj smjer, koji sljubljuje, pridružuje, dok onaj protivni, ~~kad~~ raskida, rastavlja.- Onaj smjer, što smo ga isticali da sljubljuje, to je naš zadatak, da se svo sljubljuje i da sesjedini čitav svijet. U našem Društvu tako i radimo, osjeća se već kako se priljubljuju religije i osjeća se sjedinjavanje svega/prinjerice religija, politika/.-Uviđja se, da ne idu samo tim smjerovima ovi naši krugovi, sekoije, nego i sve teži da ide zajedno, pa iako različiti, ali ipak zajedno, kako veli Dr. Arundale.

Nastaje Novo Doba, ono se javlja, da nestaje Staro. Sve se lomi, da zamjeni sa novim i mi možemo tu da djelujemo, samo ako hoćemo.- A što je dakle naš rad? Naš je rad u tome, da razvijamo odvažnost i razumijevanje, i da to možemo onda širiti, jer tako ćemo time da širimo Njihovu Mudrost i Njihovo Ime. Često puta naponinjemo karnu i mislimo, kako će nas u buduće snalaziti, ali velim Van, bolje bi bilo da već sada mislimo o toj karmi i stvarajmo je svakim časom kakovom ju želimo i kakovom bi Oni želili da nam bude.- Govorimo i o reinkarnaciji.- Što smo sve bili u životu, i to se može znati, ali važno je, kakova je danas i kakova si stvaramo u buduće.- Pa tako, prijatelji, znajući sve to, znamo što nam je činiti, sada za taj kongres, kako da se pripravimo i što da radimo.- Što ćemo dakle učiniti? - Izgraditi što pročišćeniju provodnicu, sebe tako izgraditi da bude što čišća provodnica za kongres, jer utjecaj će se tada naš izraziti čitavi svijetom.- Što se zbiva u takovim zgodama, kad se puno ljudi nadju zajedno?- Obično je tu mnogo buke, metež, to je kao kakva burma, a na nam je da izvijamo mir, tišinu, ali ne da otegnemo lica, da provimo ona dugačka -ozbiljna, nego veseli i radosni da jesmo i da u tome osjetimo svu povezanost razumijevanja, i da se sve to prelije u nama, kako bi to sve i sam Dr. Arundale osjetio i uvidio.- Običavam govoriti o Adyaru, ali danas ću reći samo to, da je Adyar ono središte u kojem se je sabrala tolika snaga, a to je bilo već u početku za doba izvjesne djelatnosti, javljala se ona nota za Blavatzka, druga za Olcota, opet neka nova nota za doba ~~Dr.~~ Dr. Besant, a danas je opet druga nova nota, koju daje Dr. Arundale, jer on daje svoju naročitu notu. Ja sam proživjela dobu Dr. Besant, a sada proživljujem dobu Dr. Arundale i mogu reći, da je Adyar, koji posjeduje vanrednu ljepotu osobito sada na visini. Pa i oni koji rade u Adyaru danas su već stariji, a osobito oni mlađi imaju svi danas posebne dužnosti, oni su kao funkcionari u današnjoj svojoj djelatnosti. A Puknini, ona donosi ljepotu umjetnosti, ne samo u vanjskom nego i u onom unutarnjem životu. Kao ljepota sama u taj život može da posluži kao renesanca ljepote danas.- Pa kad dodje Dr. Arundale imajmo na umu onaj njegov veliki rad, jer on je ugodjen na onu mudrost, koju on mora da prenosi kao i ljepotu. Tako na pr. i generali kad obilaze bojno polje, ne tapšu samo rame vojnika i govore dobro, dobro, već gledaju kako se laćaju rada. Tako će i Dr. Arundale uviditi odmah da li rad potpuno vršimo, jer će se na to osobito paziti.- I prema tome kad dodje taj čas, ostavimo ono lično, nadjimo se svi zajedno u potpunoj saradnji, onda ćemo moći, sve ono što se preda, dati na boljitak svijetu.- Uzmimo bilo Besant ili Krišna-murti-a, vidimo izvjesnu vrednotu, kojom nam donosi Svijetlo, Mudrost i Istinu, pa ćemo biti podobni i imati tu Mudrost i Svijetlo, tu Istinu, da poneseo dalje.- Dr. Arundale svakog dana misli redom na sve sekcije, i kao da se povezuje s njima zato, da može svaki pojedinac bolje sprovesti svoj život u evoluciji. Svaki neka dakle na taj način pomaže.- Ako bi sada htjeli da na taj način sprovedjamo život, a to dajte sprovesti na taj način, kako sam Van spomenula, jer to sam nećila u Adyaru.

Predajmo se sada životu, dok će se sada ovo nekoliko tonova na završetku preljevati prostorijom, da svi članovi sebe tako ugrade, da budu podobni, da se svi zajedno predamo onom Vel. Bijelom BRATSTVU.

.....

S. Pirnat odigrala je vjerno vanrednim razumijevanjem, Beethovenovu "Mondscheinsonatu."

...:O:..

Miss Jean Glen Walker razvija veliku djelatnost. Naša sestra gđa. Anka Gvozdenović pružila joj je u svom domu priliku da je upozna sa pr. gospođom suprugom Armij. gen. Anku P. Jurišić i napose suprugom bana sav. b. Nadu Ružić kao i gđe. prof. A. Buljan i Miss J. Chester, te pretsjednicu ženske sekcije Društva Zagrebača gđu. Danicu Jerand.

Posredstvom g. Zorice Šišić primio je Pretsjednik općine grada Zagreba, Dr. Teodor Pečić i gospođa naše godiće Miss J. Glen-Walker i prijateljicu njezinu, mrs. Francisku Halsey, koja nam je stigla 20 jula, a narednog im je dana omogućio da su razgledale zagrebačka sklopišta u pretnji gđe. Mondekar i g. aseratora Galiana. Time su povezale ugođne utiske sa priredbe "Djeca na djecu" što se održala u Zagrebačkom Maksimiru 26 jula o.g. Naše sestre vrlo cijene napredak svega što se čini za djecu.

...:V:..

Predavanje:
Miss Jean Glean Walker
održano u Zagrebu 22-VI-1938
Teozofsko Društvo-Mesnička 7/III.

U Zagrebu, dne 22. lipnja 1938.

VRIJEDNOST PUTOVANJA

I

SVJETSKI MIR

/THE VALUE OF THE TRAVEL AND THE WORLD-PEACE -/

Vrlo se radujem što Vas opet vidim, moji stari prijatelji. Među Vama vidim mnoga nova lica, što me od srca raduje. Snatram Vas vrlo odvažnim, što se se našli u ovoj vrućini u ovoj sredini, da sasiušate vrijednost putovanja i svjetski mir. Uživam naročitu povlasticu, da mogu putovati svijetom. Kad obilazim svijetom ne govorim samo zato da predajem, nego da upoznam razne narode, te da upoznam što svaki narod može da pruži kao svoj dar, kao svoj doprinos svijetu. Kad se ovako nadjete u ovom svijetu, gdje se proživljuje kriza, nastojte da probudite razumijevanje, da probudite ono nešto u sebi sa pomoć svijetu. Jedna je svrha ta, kako ćemo se moći upoznati međjusebno, da dademo svoj doprinos svijetu. Mi Englezi putujemo sa svojom prtljagom, i tamo gdje se zastavimo, tu je onda za nas nešto malo naše Engleske. Svrha putovanja je, da upozna, ne ono što razdvaja, nego ono što sjedinjuje. A to je uvijek gdje se javlja patnja, bijeda, bolest ili koja druga nevolja. Kad se dogodi veliki jači potres, onda se svi nadju ujedinjeni bez razlike vjere i nacije. Na taj način možemo promatrati ono rijetko, ono zajedničko, za umjeće za boljitak. Sve to djeluje tako, da možemo pomoći u tom stanju, da ne propadne, da se nadje razumijevanje. Koji je uzrok doveo svijet do ovog stanja? Koji su to uzroci? Mržnja, zavist, strah, razni nebratski utjecaji, udjele sve što je oprečno. Da uklonimo te uzroke, najprije ih moramo sami iz sebe ukloniti. Glavno, pomoću čega ćemo to ukloniti jest moć dobrog uzgojanja. Najprije moramo samih sebe uzgojiti, da bismo mogli djecu uzgojati, jer u tom pogledu i mi smo još uvijek djeca, što zapravo želimo da promijenimo? Ako razvijemo u sebi gledanje, viziju onda ćemo i uočiti što se treba promijeniti, i tako ćemo znati što ćemo promijeniti. Prvo, što je od toga najpotrebnije? B R A T S T V O i ~~XXXX~~ pomoću bratstva priznaje se vrijednost bratstva i razumijevanja, i upozna se čovjeka današnjice u danjašnjim prilikama, koje su danas tako potrebne u svijetu. To B R A T S T V O je osnov, realnost na kojem počiva sve u svijetu. U čemu se sastoji bratstvo? - Da pomazemo jedan drugome, da postajemo kraljevski, da možemo vladati sami sa sobom. To sve može nastati i razviti se u čovjeku, da izvjesnom mudrošću usvoji gledanje, te da uoči što sjedinjuje, pa da se time posluži i pomogne svijetu.

I sada prijatelji da Vam nešto kažem o putovanju. - Ja ne ću govoriti o pothvatu putovanja, ili kako se u knjigama piše. Ja ću govoriti o utiscima, koje sam ponijela iz mog obitavanja u Americi. Ja sam Škotkinja, i kad mi je bilo par mjeseci, ponijeli su me roditelji u Ameriku. Vi znate da dijete u tako maleno dobi prima snažno za cijeli život utiske iz svoje okoline, pa tako i ja osjećam kao da tamo pripadam.

U Americi imade vrlo mnogo raznih vjera i nacija, a ono zajedničko im je kozmopolitizam. Oni posjeduju smisao i smjer za sjedinjivanje u radu. Za Ameriku se obično kaže da nema tradicije, da nema kulture! - Ali ta i takva Amerika ipak je razvila u tom svojem sjedinjivanju kulturu koja se pokazuje svijetu. Zar je možda to kultura gdje se razvija mržnja, koja sve razdvaja i ništi? Americi će uspjeti da sljubi sve. No kultura je i ovdje na zapadu. Američka kultura imade osobito značenje, pa i kod same djeca, a to se ispoljuje u ljubazljivosti, a naročito prema strancima. Tamo imade veliki broj vjera, opreka u materijalizmu, ali ipak nadju put k prijateljstvu. Kad se govori o Americi onda se pomišlja na novac, ali ona ga pravedno upotrijebe. Neki Amerikanac znađe do pet puta sakupiti i izgubiti veliki imetak. - Bogati Nord upotrijebi svoje bogatstvo tako, da daje besplatno koncerte na radiju za cijelu Ameriku. Bogati Amerikanci umiju da upotrijebe svoje bogatstvo u plemenite svrhe.

Indija je opreka Americi. Indija tradicije-se svim tim stoji kao nešto najosebujnije za svijet. Tamo se sakupila sama tradicija, jer se religija najvećma poštuje, i usko je povezana sa dnevnim životom, i mistički se približuje Najvišem! Boljševici su tamo oborili religiju, ali ne samo da se sačuvala u hramu, kamenu, nego u srcu. Mi smo primili Kristovu vjeru, ukoliko smo primjenili u život ono religijsko; a upravo je to najslabije na zapadu. Indija je isto počela obarati, jer se razvija boljševizam, premda ga oni ni ne poznaju, ali boljševizam djeluje da se nešto promjeni. Ali Indija je toliko duhovna, te je sačuvala tradiciju. I sve što je sačuvala predati će svijetu. Rukmāni u to ime otmjeno govori o kulturi, dubljini mudrosti, da time posluži svijetu. Ovakvo će si izmjenjivati istok sa zapadom ono, što je najljepše, a upravo ovaj kraj Balkana postati će most, koji će spojiti cio svijet, vještinu zapada sa produhovljenom Indijom.

Afrika sa svojim problemom pretstavlja snagu, silu, predala se u sebe da razvije nešto za budućnost. I tako se odasvud prikupljaju pioniri, koji osjećaju da se u svim oblicima bore punim srcem za budućnost. To će se izražavati punim srcem a ne samo životno i duhovno. Neposredno prije rata bila sam u Japanu. Prekrasna zemlja puna raznih ljepota. Za Japance drže da su materijaliste, da samo kopiraju zapad. Seljaštvo je sačuvalo osjećaj, ljepotu, i to će se pokazati u izvjesnoj budućnosti. Njihove prostorije su jednostavne. U svojoj sobi drže samo jednu sliku, ali od vrlo velike umjetničke vrijednosti. U tu sliku svi upiru svoj pogled, s njome žive, s njome se poistovjetuju. Nakon nekog vremena ju skinu, spremne je i zamjene s drugom, dok i ovu opet zamjene itd. U ovoj bi sobi zacijelo stavili sigurno sliku vode, da se osjeća hladnoća sada u ljetu, a u zimi bi stavili sliku vatre, da bi se osjećalo toplije. Tako je i sa bojama. Ako se žena odijene u lijepe boje, vrlo je cijeno, a u nas bi se to smatralo, kao da smo u dječjim bojama. Godinu dana prije rata razvijala se revolucija, koja će stranka pobijediti i prevladati, i tek onda se vidjelo zašto je došlo do rata. Japanci su poseban narod, u njih je jako razvijena pažnja, učtivost prema svim strancima. Razvijali su propagandu kako da se pomogne svijetu, i to je dovelo do rata. To se naročito pokazalo u mladeži. Silno oduševljenje kako da brane domovinu. Tako je posvuda kad počnemo sami misliti o nečem, onda se to i preokrene. Tako to biva, da vrijedi uvijek ono što je u modi. Liga Naroda više ne postoji, kao da to nije više u modi. Zato je na mladeži da prouče prilike. Mi smo spremali sedanjí taj rat već pred 1.000 godina. Opet će nam trebati vjekove da razvijemo mir. Danas se ta priprema mira ~~xxxxxxx~~ - a i sam mir nalazi u povojima, u koljevci, u djetinjoj dobi. Razabrat ćemo u čemu se satoji mir. Mladež traži nove puteve, a to je put budućnosti. Izgleda da će iz Japana i Kine pokrenuti se nešto novo. Iz podvojenosti nešto nova će se ostvariti. Mudrost istoka pomoći će svijetu. Što držimo o prilikama u svijetu, o Srednjoj Evropi, o Evropi s obzirom na civilizaciju, koja propada. Zapravo, kako bi propala, kad se još nije razvila. Budućí uslovi još nisu ustanovljeni, pa prema tome ni civilizacija ne može propasti. Sve to će mladež u svijetu provesti. Imade dvije vrste mladeži. Jedna vrsta ove omladine jest površna, nestalna, ta se ne će moć održati. Druga vrsta omladine je polétna, savjesna, točna i takva omladina će izgraditi budućnost. To će nastati u razvijanju razumjevanja i tek to će nas sljubiti, pridružiti i pomoću toga će se budućnost izgraditi. Prvo sredstvo jest uzgajanje, i pomoću njega da se udari temelj duhovnosti. Na taj način ćemo izgraditi bolje društvo, i one koji da pomažu.

Ja sam povlaštena da putujem. To je moj rad. Imademo tri vrste putovanja. Prva vrsta pravog putovanja nije svakome moguća. Druga vrsta putovanja jest, da se sjedi kod kuće i čita takve knjige, sluša radio itd. Sve ono najrazličitije što se na taj način sabire, sve se to u nama udružuje. Treća vrsta putovanja jest u nebeske visine, gdje se sam nadje sa Najvišim. Tako se možemo povesti za svakim, tko je nešto izradio. Putujete u svoju unutrašnjost, i time izrazite ono najjače, najuzvišenije u sebi. Na taj način se mnogo toga može imati, razviti, primjeniti u život u punoj ljepoti. Nauka, filozofija jest zajednička svima, univerzalna, samo mi se ne možemo u tome naći. Ljepota ima u sebi silnu moć ona sjedinjuje, sljubljuje sve, u jednom času. Ja zato govorim tako, jer ovo doba traži, ili da propanemo ili da se uzdignemo do najviše uzvišenosti. Ako dodje do rata, to stanje se treba promijeniti mudrošću, razumjevanjem, treba sa snagom pomoći svijetu otkriti da nadje svoj put.-

Zato putujem svijetom, zato radim u Teoz. Društvu, jer Theos Sophia je božja mudrost. Pomoću toga moći ćemo razviti u svijetu sve ono što svijet treba. Tko radi tako i radi za mudrost božju u svijetu jest teozof. Nastojmo, da radimo za mudrost. Daskora će biti kongres u Zagrebu, doći će ljudi iz cijeloga svijeta kao pretstavnici, razviti će se jače razumijevanje, i tim se više može pomoći svijetu. U tom smjeru svaki neka radi, da se poveća razumijevanje.

.....

"ZADRUGA ZA UMJETNOST I NARODNI
UMJETNIČKI RAD".

Mnogi umjetnički nadareni članovi sa poletom su se odazvali za oštvaćenje izložbe "Umjetnost i umjetni obrt". Svakoga je uz to vodio i po koji drugi plemeniti motiv. Tako na pr. s. Lora Kounovsky namjenila je utržak svojih umotvorina pogorelcu bratu Konecu. S. Štefica Rodman, kao pretsjednik Omladine, želi da utržak njenog rada dade za potrebe pokreta Omladine čijim je ona pretsjednikom. Svakome stoji na otvorenoj i slobodnoj volji motiv eventualnog utrška. Zato svi se poletom naprijed, a radovi neka budu zaista lijepi, a Gospod neka Vas nadahne i blagoslovi za Vaš nesebični rad.

Radovi neka se dostave u Društvene prostorije, gdje ćemo zajednički to sve ukusno urediti. - 24. kolovoza izložba već mora biti postavljena. Ako tko želi, da našu braću iz inozemstva nadari kakvim umjetničkim ili svojim radom, imade sada priliku da svojim ljubincima to vlastoručno preda.

M.Š.

U Melbourne u Australiji sagradili su Teozofi sebi prekrasni dom, o kojem su pisali i dnevnici i mnoge revije i magazini svijeta poprativši svoje članke slikom dotične zgrade. Ovdje izlazi i list mladih Teozofa pod nazivom "BEATSTWO"/Fraterniti/. U zadnjem od lje tošnjih brojeva ima osobito članak Jon Keats-a koji je poznat sa svoga izražaja ljepote putem života. Kad ovaj pisac ne bi napisao ništa drugo, ostavio bi svijetu jednu od najmudrijih rečenica, najljepši izražaj o ljepoti iz pera jednog umjetnika :

" Ljepota je Istina, istinita ljepota. To je sve što znate i što svi Vi treba da znate."

Rečenica našega Društva ili njegov moto:

" Nema Religije Nad Istinom." može sasvim da nadomjesti ovu rečenicu. Iako su - Volja, Milosrđe, Ljepota, Istina - samo pojmovi, ipak je izražaj svakoga pojedinog nešto vitalno, svki odražava životnu silu. Nama je teško da razumijemo veličinu te sile, dok se ne opomenemo njenoga izvora. Sve što je lijepo poteklo je iz izvjesne Volje - Vlje koja je bezmjerne veličine, prema našem omeđenom razumijevanju - a tom Voljom i je - dino po njoj objavljena je Ljepota i manifestovala se u ovom Univerzumu. Kad smo je jednom zamjetili, moramo da upoznamo Ljepotu kao s i l u, i to tako divnu silu, da kad je se provede pravom provodnicom, moraće da ovaj naš svijet sljubi u jedno veliko bratstvo.

Ima mnogo pojava, mnogo aspekata Ljepote, samo treba da imamo uvijek na umu da je onaj koji je najprirodniji je najljepši, budući da nema ništa vještačko u Prirodi.

Sada bismo pomislili na ono razvojno doba, na onu fazu, u kojoj je čovjek duž vijekove nalazio idealna sredstva da izrazi sebe. To je umjetnost na koju mislim. Onoliko mnogo koliko ko teži onom višem, onim višim misaonim razinama, onoliko će bezuvjetno dostići onu najvišu tačku, što presiše najvišu mentalnu razinu... i tada ne može da nađe nikoje bolje i uzvišenije sredstvo, da izrazi sebe, od umjetnosti.

Svi smo mi osjetili u umjetnosti onu silu Ljepote. To je taj utjecaj Prirode. Kad bi samo svi pojedinci iz sviju zemalja mogli da to uče i da u tom smislu odgovaraju na sve, sve bi opreke, sve borbe, sve utakmice isčezle odasvud i među narodima i među svima ljudima.

" Umjetnost oblikuje duše, ona oplemenjuje i stvara civilizaciju ", reče C. Jinarajadasa, a djelo njegovo u T.D. nastavlja Rukmini u Akademiji.

.....